Överenskommelse om ändringar i de kollektivavtalade pensions-, försäkrings- och omställningssystemen med mera

Svenskt Näringsliv, LO och PTK (Parterna) har träffat överenskommelse om förändringar i de kollektivavtalade pensions-, försäkrings- och omställningssystemen.

Sammanfattning

Överenskommelsen innehåller ändringar i pensioner, försäkringar, omställningsavtal och avgifter. De huvudsakliga förändringarna gäller följande områden:

- Avtalsgruppsjukförsäkring (AGS) för arbetare
- Huvudavtalet om trygghet, omställning och anställningsskydd för tjänstemän
- Huvudavtalet om trygghet, omställning och anställningsskydd för arbetare
- ITP-planen, avdelning 1
- Avtalspension SAF-LO
- Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA) för både arbetare och tjänstemän
- Tjänstegrupplivförsäkring (TGL) för arbetare
- Tjänstegrupplivförsäkring (TGL) för tjänstemän
- Föräldrapenningtillägg (FPT) för arbetare
- Föräldrapenningtillägg (FPT) för arbetare och tjänstemän (ny försäkring)

Genom överenskommelsen har de kollektivavtalade försäkringarna och övriga överenskommelser som LO och PTK sa upp i juni nytecknats eller antagits på nytt. Försäkringsskyddet och de kollektivavtalade systemen fortsätter därmed att gälla utan avbrott.

Nedan beskrivs överenskommelsens olika delar närmare.

Ändringar av försäkringsvillkoren för Avtalsgruppsjukförsäkring (AGS)

Avtalsgruppsjukförsäkring (AGS) är en kollektivavtalad sjukförsäkring som kan komplettera ersättning från den allmänna sjukförsäkringen som Försäkringskassan lämnar.

Svenskt Näringsliv och LO är överens om att uppdatera krontalstabellen som reglerar storleken på månadsersättning från AGS så att den har följsamhet med gällande prisbasbelopp.

De nya beloppen i tabellen gäller för försäkrade som beviljas sjukersättning eller aktivitetsersättning efter 31 december 2026, den ändrade tabellen gäller från och med 1 januari 2027. Från och med 1 januari 2028 ska tabellen löpande justeras med gällande prisbasbelopp.

Parterna har också kommit överens om att tillsätta en implementeringsgrupp som gemensamt ska verka för att administrationen av AGS ska hanteras enkelt, förutsebart och effektivt.

Huvudavtalet om trygghet, omställning och anställningsskydd för tjänstemän

Svenskt Näringsliv och PTK är överens om ändringar i Huvudavtalet om trygghet, omställning och anställningsskydd (Huvudavtalet för tjänstemän). Huvudavtalet är ett kollektivavtal som innehåller stöd till tjänstemän i samband med att anställning upphör men också stöd för att utveckla tjänstemännens kompetens under anställning.

Kvalifikationsvillkoren för omställnings- och kompetensstöd ändras på så vis att också tid med närståendepenning, rehabiliteringspenning och smittbärarpenning blir överhoppningsbar tid mellan anställningar.

Vad gäller kvalifikation till omställnings- och kompetensstöd får anställningstid i företag som varit anslutet till en omställningsorganisation som är registrerad hos Kammarkollegiet tillgodoräknas, i stället för som i dag till TRR eller TSL. Vidare tas kravet på att arbetet ska ha varit huvudsyssla bort vid kvalificering till kortvarigt och kompletterande studiestöd. För kvalifikation till avgångsersättning (AGE) får den anställde tillgodoräkna sig anställningstid i flera tidigare anställningar i företag som

varit anslutna till en omställningsorganisation som är registrerad hos Kammarkollegiet.

Parterna har kommit överens om att ta bort gränsen om att den anställde ska ha fyllt 40 år senast på avgångsdagen för rätt till AGE.

Vidare gäller att när en anställning upphör på grund av arbetsbrist genom överenskommelse mellan anställd och arbetsgivare krävs inte längre något intygande om att parterna är överens om arbetsbrist, att fackföreningen inte har något att erinra eller angivande av facklig kontaktperson för att AGE ska kunna beviljas.

Ändringarna gäller från och med 1 april 2027, dvs om anställningen upphört vid detta datum eller senare. Om det är administrativt och tekniskt möjligt kan ändringarna träda i kraft tidigare, dock tidigast 1 januari 2027.

Ändringen avseende studiestöd gäller utbildningar som påbörjas under första halvåret 2027 och därefter.

Huvudavtalet om trygghet, omställning och anställningsskydd för arbetare

Svenskt Näringsliv och LO är överens om ändringar i Huvudavtalet om trygghet, omställning och anställningsskydd (Huvudavtalet för arbetare). Huvudavtalet för arbetare är ett kollektivavtal som innehåller stöd till arbetare i samband med att anställning upphör men också stöd för att utveckla arbetarnas kompetens under anställning.

Observera att inga ändringar görs i villkoren i Kollektivavtalet om omställningsförsäkring för arbetare. Överenskommelsen omfattar således endast ändringar i Huvudavtalet för arbetare.

Svenskt Näringsliv och LO är överens om att höja åldersgränsen för rätt till omställningsstöd, kompetensstöd, kompletterande arbetslöshetsersättning och AGB från 65 år till 67 år. Ändringarna gäller från och med 1 januari 2027. De höjda åldersgränserna gäller även pågående ärenden om omställningsstöd och kompetensstöd för arbetare som beviljats stöd före 1 januari 2027.

Parterna är också överens om ändringar av villkor avseende kvalificering till omställnings- och kompetensstöd. Dessa ändras på motsvarande sätt som för tjänstemännen. Ändringarna av kvalifikationsvillkoren innebär således att också tid med närståendepenning, rehabiliteringspenning och smittbärarpenning blir överhoppningsbar tid mellan anställningar.

Vidare får den anställde tillgodoräkna sig anställningstid i företag som varit anslutet till en omställningsorganisation som är registrerad hos Kammarkollegiet, i stället för som i dag till TRR eller TSL.

Kravet på att arbetet ska ha varit huvudsyssla tas bort vid kvalificering till kortvarigt och kompletterande studiestöd.

För rätt till AGB tas kravet på att den anställde ska ha fyllt 40 år bort. Anställningstid i företag anslutna till en omställningsorganisation som är registrerad hos Kammarkollegiet får räknas med vid kvalificering till AGB.

Ändringarna i kvalifikationsvillkoren gäller från och med 1 januari 2027 och tillämpas om anställningen upphört 1 januari 2027 eller senare. Ändringen avseende studiestöd gäller utbildningar som påbörjas första halvåret 2027 och därefter.

Avgift för Huvudavtalet för arbetare ska debiteras för anställda upp till 67 år först från och med då det är tekniskt möjligt för Avtalat AB och Fora AB att genomföra debiteringen, sannolikt tidigast 1 januari 2029.

Ändrad intjänandeålder i ITP-planen, avdelning 1

ITP-planen, avdelning 1 (ITP 1), är den kollektivavtalade premiebestämda tjänstepensionslösningen för privatanställda tjänstemän. Premiebefrielseförsäkringen är den försäkring som betalar hela eller delar av premien till tjänstepensionen när den anställde exempelvis är sjuk eller föräldraledig.

Intjänandeåldern för ITP 1 ändras från dagens 25–66 år till 24–67 år. Svenskt Näringsliv och PTK är också överens om att premiebefrielseförsäkringen ska gälla från 24 år till 67 år.

Ändringarna gäller från och med 1 januari 2028. De ändrade åldersgränserna i premiebefrielseförsäkringen gäller även pågående försäkringsärenden som beviljats ersättning före 1 januari 2028.

Inga ändringar har gjorts avseende ITP 2.

Ändrad intjänandeålder i Avtalspension SAF-LO

Avtalspension SAF-LO (ASL) är den kollektivavtalade tjänstepensionslösningen för arbetare inom privat sektor. Premiebefrielseförsäkringen är den försäkring som betalar hela eller delar av premien till tjänstepensionen när den anställde exempelvis är sjuk eller föräldraledig.

Intjänandeåldern i ASL ändras från dagens 22 – 65 år till 22–67 år. Svenskt Näringsliv och LO är även överens om att premiebefrielseförsäkringen ska gälla till 67 år.

Ändringarna gäller från och med 1 januari 2028. De ändrade åldersgränserna i premiebefrielseförsäkringen gäller även pågående försäkringsärenden som beviljats ersättning före 1 januari 2028.

Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA)

Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA) är en kollektivavtalad försäkring som kompletterar den allmänna arbetsskadeförsäkringen och kan lämna ersättning vid arbetsskada, till exempel vid olycksfall i arbetet eller arbetssjukdom.

Svenskt Näringsliv, LO och PTK är överens om att ändra försäkringsvillkoren för TFA genom att

- slopa självrisken på 500 kronor för kostnader och minsta utbetalningsbelopp om 100 kronor,
- slopa kravet om mer än 30 dagars arbetsoförmåga för ersättning för sveda och värk, samt
- slopa kravet på att sjuklön eller sjukpenning ska betalas ut för rätt till ersättning för inkomstförlust under akut sjukdomstid.

Ändringarna avseende självrisk samt sveda och värk gäller för försäkringsfall som inträffar efter 30 juni 2027, de ändrade försäkringsvillkoren gäller från och med 1 juli 2027.

Ändringen avseende ersättning för inkomstförlust under akut sjukdomstid gäller för försäkringsfall som inträffar efter 31 december 2027, det ändrade försäkringsvillkoret gäller från och med 1 januari 2028. Om det är praktiskt möjligt gäller det dock från en tidigare tidpunkt, tidigast 1 juli 2027, och gäller då försäkringsfall som inträffat efter denna tidigare tidpunkt.

Ändringar av försäkringsvillkoren för Tjänstegrupplivförsäkring (TGL) för arbetare

Tjänstegrupplivförsäkring (TGL) är en kollektivavtalad livförsäkring som ger ekonomisk ersättning till efterlevande om den anställde avlider.

Åldersgränsen i TGL höjs från 66 till 67 år. Ändringen innebär att åldern för att omfattas av försäkringen inklusive efterskyddet höjs till 67 år. Försäkringsersättningen i TGL minskar successivt i takt med att den försäkrade blir äldre. Ändringen innebär att även minskningen av försäkringsbeloppet anpassas till åldershöjningen och börjar vid 57 år i stället för 56 år.

Ändringarna gäller för försäkringsfall som inträffar efter 31 december 2027.

Ändringar av försäkringsvillkoren för Tjänstegrupplivförsäkring (TGL) för tjänstemän

Tjänstegrupplivförsäkring (TGL) är en kollektivavtalad livförsäkring som ger ekonomisk ersättning till efterlevande om den anställde avlider. Försäkringsersättningen i TGL minskar successivt i takt med att den försäkrade blir äldre.

Svenskt Näringsliv och PTK är överens om att justera åldersgränserna så att minskningen av försäkringsersättningen börjar vid 57 år i stället för 55 år. Försäkringsvillkoren för TGL justeras också på så vis att åldersgränsen för efterskyddet höjs till 67 år.

Ändringarna gäller för försäkringsfall som inträffar efter 31 maj 2027.

Ändringar av försäkringsvillkoren i Föräldrapenningtillägg (FPT)

Föräldrapenningtillägg (FPT) är en kollektivavtalad försäkring som kan komplettera ersättning från den allmänna föräldraförsäkringen som lämnas av Försäkringskassan.

Svenskt Näringsliv och LO har kommit överens om att FPT kan betalas ut under tre (3) sammanhängande föräldraledighetsperioder per barn i stället för dagens en (1) period.

Ändringen gäller försäkringsfall som inträffar efter 30 juni 2027, det ändrade försäkringsvillkoret gäller från och med 1 juli 2027.

Införande av försäkring om Föräldrapenningtillägg (FPT) för tjänstemän

Svenskt Näringsliv, LO och PTK är överens om att försäkring om Föräldrapenningtillägg (FPT) även ska gälla för tjänstemän.

FPT meddelas av Afa Försäkring och samma villkor som gäller för arbetare ska även gälla för tjänstemän. Premien beräknas enligt de gemensamma försäkringsvillkoren för Afa-försäkringarna, med separata premiekollektiv för arbetare respektive tjänstemän.

Ändringarna gäller från och med 1 januari 2029.

Parterna har också kommit överens om att tillsätta en implementeringsgrupp som gemensamt ska verka för att administrationen av FPT ska hanteras enkelt, förutsebart och effektivt.

De överenskommelser om föräldralön för tjänstemän som finns inom flera avtalsområden ska utmönstras och ersättas av FPT.

Avgifter till TSL och AGB-försäkringen (arbetare)

Svenskt Näringsliv och LO är överens om följande för åren 2027, 2028 och 2029 vad gäller avgifter.

2027

Den totala avgiften till TSL och AGB-försäkringen i **Huvudavtalet för arbetare** sänks för **år 2027** från 0,49 till 0,34 procent. För företag som är bundna av Huvudavtalet för arbetare innebär det att avgiften till AGB-försäkringen för år 2027 ska vara 0,00 procent.

2028 och 2029

Den totala avgiften till TSL och AGB-försäkringen i **Huvudavtalet för arbetare** sänks för **åren 2028 och 2029** från 0,49 till 0,32 procent. För företag som är bundna av Huvudavtalet för arbetare innebär det att avgiften till AGB-försäkringen för åren 2028 och 2029 ska vara 0,00 procent och avgiften till TSL vara 0,32 procent.

Den totala avgiften till TSL och AGB-försäkringen i **Kollektivavtalet om omställningsförsäkring** för arbetare sänks för **åren 2028 och 2029** från 0,30 till 0,15 procent. För företag som är bundna av Kollektivavtalet för omställningsförsäkring för arbetare innebär det att avgiften till AGB-försäkringen för åren 2028 och 2029 ska vara 0,00 procent.

Avgifter till TRR (tjänstemän)

2028 och 2029

Svenskt Näringsliv och PTK har kommit överens om att avgiften till TRR enligt **Huvudavtalet för tjänstemän** ska sänkas från 0,55 till 0,494 procent under **åren 2028 och 2029**.

Partsgemensam utredning

Parterna har kommit överens om att genomföra fördjupade analyser av bland annat hur kollektivavtalen inom pension, försäkring och omställning, samt partsbolagsstrukturerna, kan utvecklas.

Företagens rapportering

Avtalat, Fora och Collectum bedömer att arbetsgivarnas rapportering inte kommer att förändras under första halvåret 2027. Rapporteringen ska därför tills vidare ske på samma sätt som i dag.

Mer information till företagen meddelas successivt

Avtalat, Fora och Collectum kommer att informera arbetsgivarna i god tid före respektive förändring träder i kraft. Av informationen kommer det att framgå om arbetsgivarna behöver vidta några åtgärder och om den befintliga rapporteringen påverkas, detta för att ge arbetsgivarna förutsättningar att förbereda sig och hantera eventuella förändringar på ett enkelt och korrekt sätt.